

دھرم‌های پیغمبر مسیح

شرایط اجتماعی و سیاسی ساخت

Sociopolitical Background of
The Passion of Christ

سیدحسین زرهانی

مقدمه

در زمستان ۱۳۸۲، ماه‌های ابتدایی سال ۲۰۰۴ شاهد یکی از شدیدترین مشاجرات و منازعات فرهنگی و رسانه‌ای بودیم که در برخی اوقات در رسانه‌های داخلی نیز بازنگشته بافت و اذهان رایه سمت خود معطوف می‌کرد. فیلم ۱۲۶ دقیقه‌ای *مصطفی مسیح* (ع) با نمایش ۱۲ ساعت پایانی زندگی عیسی مسیح (ع) طبق روایات انجیل (یوحنای)، داستان به صلیب کشیده شدن این پیامبر الهی و نقش یهودیان را در این امر به تصویر می‌کشد.

این فیلم جنجالی، که از ۲۵ فوریه‌ی ۲۰۰۴ در ۲۸ سینمای آمریکا روی پرده رفت، با استقبال عمومی به ویژه در آمریکا روبه رو شد. *مصطفی مسیح* بالاترین رکورد فروش زمستانی را در ایالات متحده بر جای گذاشت و اگر در زمستان ۲۰۰۴ به

نمایش در نمی آمد، صنعت فیلم سازی در ایالات متحده کاهش فروشی حدود ۵٪ را تجربه می کرد. در زمستان ۲۰۰۴ تنها در آمریکا، ۳۰۲ میلیون دلار فروش کرد که به نظر می رسد تا ابتدای اردیبهشت ماه این رقم به ۶۰۰ میلیون دلار رسیده باشد. این فیلم توانست رقیب جدی خود، ارباب حلقه ها (باز گشت پادشاه) را پشت سر بگذارد و در رامس فهرست فروش فیلم های زمستانی ۲۰۰۴ قرار گیرد. مصائب مسیح تاکنون در رده هشت پر فروش ترین فیلم های داخلی تاریخی آمریکا قرار گرفته است.^۲

این فیلم در برخی کشورهای خاورمیانه و به ویژه کشورهای اسلامی نیز با استقبال بسیار خوبی رویه رو شده است؛ در امارات متحده عربی در ۳ روز اول بیش از ۶۶۳۲۱ نفر را به سینما کشاند.^۳ امیرنشین های کویت و بحرین بر سر به نمایش گذاشتن این فیلم اختلاف نظر جدی دارند، اما نسخه های این فیلم وارد بازار این کشورها شده است. نسخه های کپی شده ای آن وارد بازار ایران گردیده است و بنیاد سینمایی فارابی نیز آن را خریداری کرده و به نمایش گذاشته است.

اوکین سوالی که در این مجال به آن خواهیم پرداخت این است که چرا این فیلم مشهور شد و در صدر توجهات جامعه‌ی فرهنگی و هنری جهان و به ویژه آمریکا قرار گرفت؟ نکته‌ی دوم این است که چرا این فیلم مورد انتقادات جدی و حتی حمله قرار گرفت؟ و چرا یهودیان این فیلم را فیلمی ضد یهود دانسته، با آن مخالفت کردند؟ برای پاسخ گویی به این سوالات، باید ابتدا به ذکر مقدماتی پرداخت.

يهودیت و مسیحیت: موضوع اصلی مصائب مسیح عیسی (ع) طبق نص صریح قرآن^۴ کشته و به صلیب کشیده نشد، بلکه فرد دیگری را به جای اوی گرفتند و به صلیب کشیدند؛ پامبر الهی حضرت عیسی (ع) به آسمان رفت و طبق عقیده‌ی شیعه در این باره، او پس از ظهر مهدی موعود (عج) به زمین آمده، پشت سر امام نماز می گزارد و پیروان خود را به پیروی از امام دوازدهم شیعیان فرامی خواند. اما میان مسیحیت و یهودیت مناقشه‌ای تاریخی وجود دارد که ۲۰۰۴ سال ادامه یافته و این فیلم برای به نمایش کشانیدن بخشنی از این مجادله است.

اولین چیزی که به چشم بیننده‌ی خارج از ادیان مسیحیت و یهودیت می‌آید، خشونت و درنگی شگفت موجود در آن است. باید وارد فضای فکری سنت پامبران بنی اسرائیل و عبرایان شد تا این فیلم را درست درک کرد. طبق متون عهد عتیق (تورات)، آدم، اولین انسان، و حوا همسر وی، از باغ عدن بیرون رانده شدند و در زمین به کار و فعالیت مشغول. از نسل شیث، فرزند ذکور سوم آدم، نسل بشر گسترش یافت و تادران نوح (ع) این جریان ادامه پیدا کرد. در دوران نوح (ع)، خداوند به خاطر شرایط ایجاد شده و فساد بنی آدم، غصب کرد و تصمیم به نوعی پاکسازی و خلق مجدد گرفت و توفان معروف نوح نیز در این هنگام پدید آمد. نوح سه فرزند داشت که مهم ترین آنان سام بود؛ آبرام یا ابراهیم از نسل سام بود و خداوند پس از آزمایش‌ها و ابتلائات گوناگون، به پاس بندگی بی چون و چرای وی، دعايش را جابت کرد و امامت ارض ویشوایی را به فرزندان او داد. او دو فرزند داشت: اسحاق (ع) (ایزاک) و اسماعیل (شموعیل) (ع).

طبق عقیده‌ی یهود، خداوند برکت و میراث را به اسحاق بخشید و او نیز خود می‌خواست که برکت را به فرزند بزرگش عیسو ببخشد. اما یعقوب (یاکوب) (ع) یا اسرائیل بالطفاف الحیل این میراث الهی را از چنگ برادرش در آورد و گریخت. سال‌ها بعد با ۱۲ فرزندش، که هر یکی یکی از طوائف بنی اسرائیل را تشکیل می‌دادند، به سرزمین پدری بازگشتند. یوسف (ع)، فرزند راحیل، موردن توجه پدر بود و برادران بزرگتر که به وی حسادت می‌کردند، او را به چاه افکندند. یوسف توسط کاروانی به مصر رفت و عظمت یافت و این عظمت او در دوران قحطی بزرگ مصر خاندانش را به میراث کشاند که از منافع ذخایر غله‌ی یوسف بهره مند شدند. اما سرانجام پس از مرگ یعقوب و یوسف، آن‌ها به بردگی و بندگی مصریان کشیده شدند.^۶

۱۲ طایفه‌ی بنی اسرائیل روزگار را به محنت می‌گذرانند تا خداوند موسی (موشه) (ع) را برگزید تا فرعونیان را وادار سازد که آن‌ها را آزاد کنند. او و برادرش هارون (آرون) درنهایت فرعون را شکست دادند و دوران جدیدی از حیات اجتماعی و سیاسی بنی اسرائیل آغاز شد.^۷ این قوم به خاطر عدم رعایت دستورهای خداوند که در الواح ده گانه ذکر شده بود، ۴۰ سال در صحراي سينا

امپراتوری روم بر سرزمین‌های اطراف مدیترانه و تصرف فلسطین، رومیان با نظام مذهبی و سنت فکری یهودیان، به نوعی همزیستی دست یافتند. در این سال‌ها، عیسی طبق روایات عهد جدید (انجلی)، از مریم عذردار اصطبلی زاده شد (طبق روایات اسلامی زیر درخت خرمائی خشک متولد گردیده) چون از سوی یهودیان شهر هرودوس مورد تهدید بود، خانواده‌اش وی را به مصر برداشت. او پس از بازگشت، به شهر ناصره رفت؛ به همین مناسبت، وی را «عیسی ناصری» هم می‌خوانند. درسی سالگی در سواحل روداردن به تبوت رسید و مانند یوحی (ع)، در کنار روداردن و دهات اطراف می‌گشت و به مردم تعلیم می‌داد.

یهودیان در آن روزگار تحت سلطه‌ی امپراتور روم آسایش نداشتند و در اثر اختلاط با اقوام و ملل مختلف وضع زبان و رسمون ملی و مذهبی آن‌ها تغییر کرده و افکار فلسفی و صنایع یونانی، فرهنگ آنان را در خود جذب کرده بود. احساسات مذهبی در هر شرته از امور کشوری دخالت داشت و موجب بروز اختلافات عقیدتی می‌گردید. به این علت، در میان ملت یهود، نهضت‌های سیاسی و مذهبی مختلفی به وجود آمد. دو دسته از یهودیان تحت عنوان حزب «پیروؤشیم» و «صادوقیم» امور سیاسی و تا اندازه‌ای

سرگردان ماندند.

پس از موسی، یوشع بن نون زمامت قوم را بر عهده گرفت و سنت فرهنگی دینی یهود عصی ترویشه دارتر شد. سال‌های پریشانی و محنت آغاز می‌شد که شموئیل بنی (ع) فردی را به پادشاهی بنی اسرائیل برگزید و پس از وی داؤود (ع) و سلیمان (ع) به پادشاهی یهود رسیدند. در زمان سلیمان، معبد بزرگ سلیمان در اورشلیم (بیت المقدس) ساخته شد که در آن «قدس الاقداس» قرار داشت. دوران پس از این پادشاهان، دوران پریشانی و محنت بنی اسرائیل بود و پادشاهان گناهکاری بر سر کار می‌آمدند. تا سرانجام بخت النصر، پادشاه بابل، به اورشلیم تاخت و یهودیان بسیاری را کشت و معبد را ویران ساخت و بسیاری را با خود به بابل برداشتند. این دوران را دوران «تبیعد اوّل» می‌نامند.

سپس کوشش هخامنشی یا لوقارنیم (دارای ۶شاخ) [شاید همان ذوالقرنین] ظهر کرد و پس از شکست بابل با مدارای مذهبی خاص خود، یهودیان را به فلسطین بازگرداند و آنان نیز معبد را بازسازی کردند. این دوران، دوران قدرت یابی مجدد سنت فرهنگی و دینی یهودیان بود. اماً بین دو کشور ایران و روم کشمکش‌های سیاسی وجود داشت و بی‌دری بی‌کار به جنگ می‌کشید. پس از تسلط

پروشکاه علوم انسانی و مطالعات
بیانی
برگزاری جامع علوم انسانی

امور مذهبی یهود را به دست داشتند که بینشان دشمنی سختی وجود داشت. هیروگان، حاکم یهودی، حزب «پیروشیم» را تشکیل داد و در مقابل، صادوق کاهن حزب «صادوقیم» را اداری کرد. صادوقیم هادرسیاست پیرو مقررات مذهبی نبودند، اما پیروشیم ها بیش تر به امور مذهبی علاقه مند بودند. در مقابل این دو گروه، جمعیت کمی از یهود به نام «حسیدیم» (خداپرستان) که غالباً در سواحل رود اردن زندگی می کردند، بیش تر به عبادت و مطالعات مذهبی می پرداختند و حتی از معاشرت با زنان و مادیات پرهیز می کردند. آن هزار ظهور حضرت مسیح (ع) که نام او شیوع و اهل ناصره بود، استقبال کردند. حضرت مسیح (ع) خود نیز طرفدار اجرای فرامین تورات بود، زیرا فرمود: «من نیامدم که چیزی به تورات اضافه یا از آن کسر کنیم و تا آسمان برقرار است، حتی ایوت (کوچکترین حرف تورات) تغییر نخواهد یافت.»^۸

از نظر اکثر یهودیان، حضرت مسیح (ع) دارای کتاب خاصی نبود و همان وظایف تورات را که فرقه‌ی حسیدیم پیرو آن بودند انجام می داد. به این ترتیب، می توان گفت احزاب پیروشیم و صادوقیم که اکثریت ملت یهود را تشکیل می دادند و از قدیم با فرقه‌ی حسیدیم مخالفت داشتند، باعث به صلیب کشیده شدن عیسی شدند. یکی از دلایل آن‌ها این بود که عیسی خود را «مسیح» (ماشیاخ) خوانده بود. این کلمه طبق عهد عتیق برای پادشاهان یهود استعمال می شد، زیرا هنگام به تخت نشستن پادشاه، پیامبر و یا کاهن زمانه روغنی مقدس را بروی می مالید و او را مسح می کرد.

انیباً بنی اسرائیل پیش بینی کرده بودند مسیح بزرگی از میان ایشان بر خواهد خواست و آنان را از رنج و عذاب خواهد رهانید و به پادشاهی زمین خواهد رساند.^۹

تعالیم شفاهی حضرت عیسی را، چنان که در انجیل‌ها آمده است، به دو گونه می توان تقسیم کرد: تعالیم نخست، یعنی شناخت صفات خدا، برای کامل کردن ایمان مردم بود، برخلاف تصور یهودیان، نحوه‌ی کار او متفاوت با دیگران نیای بود. از این رو، در مبادی خداشناسی تحولی ایجاد کرد و دین تازه‌ای آورد که بعدها «میسیحیت» خوانده شد. و برخلاف یهوه، خدای یهود که بسیار انتقام‌گیر بود، خدایی که او معرفی می کرد بخشندۀ، مهریان و انعطاف‌پذیر بود. براساس این ملاحظات، از همان آغاز، میان اصول

الهیات مسیحی با جهان بینی دینی یهودی جدایی افتاد. برای مثال، حضرت عیسی اقتدار و سلطنت مسیح موعد را که در پیشگویی های انبیا بنی اسرائیل بیان شده بود، معنوی و ملکوتی می داشت، درحالی که قرن های زیادی یهودیان آن را دنیوی و مادی می شمردند. در انجلی آمده است: «... و از مشرق و غرب و شمال و جنوب آمده در ملکوت (سلطنت الهی) خدا خواهند نشست، و اینک آخرین هستند که اولین خواهند بود، و اولین که آخرین خواهند بود.»^{۱۰} در این آیه گفته شده، در هنگام ظهور مسیح، همه‌ی مردم (نه فقط قوم یهود) از اطراف جهان می آیند و در سلطنت الهی و ملکوت خدا وارد خواهند شد، در صورتی که سلطنت مسیح، به عقیده‌ی یهود، فقط برای قوم یهود است. نوع دوم تعالیم عیسی که بیش تر بر آن تکیه و اصرار می کرد، تعلیمات اخلاقی و عملی بود. او می کوشید مردم را با مثال‌های عامیانه از رفتار بد بر حذر دارد و توجه پیر وان خود را از امور مادی و ظاهری، به امور باطنی و معنوی معطوف سازد. با مناسک خشک مانند قربانی کردن و آینین بست و ریاکاری مخالفت می کرد و ایمان و اخلاص قلبی و باطنی را می ستد. ^{۱۱} مهم‌ترین موضوعی که در تعالیم عیسی دیده می شود، محبت و دوستی است.^{۱۲} البته بیش تر دستورها و احکام عیسی (ع) صورت متكامل تر تعالیم و احکام تورات و شریعت قدیم موسی است.^{۱۳} گاهی نیز احکامی برخلاف دین یهود و تعلیمات تورات دستور داده است.^{۱۴} همیشه از طبقه‌ی محروم جانبداری و با آن‌ها همدلی کرده است.^{۱۵}

وقتی حضرت عیسی (ع) به اورشلیم رفت، مورد عداوت و آزار یهودیان متعصب قرار گرفت و سرانجام پس از ۳ سال پیامبری، پر اثر خیانت یکی از حواریونش به نام یهود که در ازای ۳۰ سکه‌ی نقره، طبق نظر مسیحیان، پس از محاکمه و شکنجه‌های وحشتناک، به صلیب کشیده شد، (چنان که گفته شد مسلمانان بر این عقیده نیستند، چرا که در قرآن آمده است: «ما قاتلوه و ما صلبوه ولکن شبه لهم»). مسیحیان معتقدند چند تن از زنان قدیسه عیسی (ع) را دفن کردند وی ۳ روز بعد دوباره زنده شد و ۴۰ روز بعد به آسمان رفت و حواریونش برای تبلیغ آئین وی در اقطار عالم پراکنده شدند.^{۱۶}

از نگاه یهودیان، مسیحیت اعوجاجی خطرناک و

تجربه‌ی گرویدن به یک ایمان دینی جدید را داشته‌اند؛ تقریباً نیمی از آنان اعتقاد داشتند که انجیل بری از خطاست؛ و بیش از ۸۰ درصد آنها الهی بودن عیسی مسیح را قبول داشتند. قدرتسلم، آمریکا همواره جامعه‌ای بسیار دینی بوده است. این جریان مذهبی، امروزه به نوعی رادیکالیزم و سخت‌کیشی کشیده شده و ویژگی‌های جریان‌های بنیادگرا را در ذهن محققان مجسم می‌کند. ویژگی‌های اصلی بنیادگرانی مسیحی در ایالات متحده عبارت است:

۱. پذیرش وحی و الهام کلام انجیل و حقیقی بودن آن؛

۲. رستگاری فردی از طریق مسیح و پذیرش او به عنوان ناجی، براین اساس که او از رهگذر مساعی خود و پرداخت کفاره‌ی گناه بشر با مرگ خویش و رستاخیز، موجب ولادت دوباره‌ی فرد و عاری شدن او از گناهان می‌شود؛

۳. انتظار بازگشت مسیح از آسمان به زمین پیش از هزار سال؛

۴. تصدیق آموزه‌های مسیحیت سخت‌کیشانه‌ی ۱۹ پروتستان، مثل زاده شدن از مادر باکره و تثلیث.

با این همه، بنیادگرانی مسیحی آن چنان جریان گسترد و پرتوسعی است که نمی‌توان تعریف ساده‌ای از آن ارائه داد، این حرکت شامل اونجلیکال‌های پرطفلدار و پنتیکاستال‌ها، پیش هزاره‌ای ها ۲۱ و پس هزاره‌ای ها ۲۲، پیش‌بیان ۲۳ و فعلان ۲۴ است.

از نظر بنیادگرانی مسیحی مبارزه باید تشدید شود و هر چه زودتر باید با سیاست‌های نهادی موجود به مصالحه دست یافت زیرا وقت تنگ است و «آخر الزمان» نزدیک، و باید توبه کرد و جامعه‌ی خود را تطهیر ساخت تا آماده‌ی دومنین آمدن عیسی مسیح شد؛ بازگشتن که هزاره‌ی جدیدی از سعادت و صلحی بی‌سابقه را خواهد ساخت. نبرد نهایی و خونبار میان حق و باطل در راه است؛ نبردی که از خاورمیانه آغاز خواهد شد و سپس در تمام جهان شعله خواهد کشید. به همین دلیل است که تغییر شکل جامعه (براساس سیاست‌های مسیحی) و بازتولید خود (براساس زندگی خانوادگی پرهیز کارانه) هر دو ضروری و مکمل یکدیگرند.

به بیان کلاید ویلکاکس، اونجلیکال‌ها کم سوادتر،

بدعتی هولناک در سنت تاریخی، فرهنگی و دینی یهود و عیسی فردی کذاب بود. تلمود (کتاب مهم دین یهود) مسیحیان را «اناپاک» و «نجس» و از «نطفه‌ی اسب» و «پست‌تر از حیوان» دانسته و خونشان را حلال کرده است. همچنین از عیسی با عناوین «مرد احمق»، «جدامی»، «گمراه‌کننده‌ی بنی اسرائیل» و «جادوگر» یاد کرده است. از نظر تلمود، مسیح (ع) منگسار شده است و شاگردانش نیز ملحد بوده‌اند.^{۱۷}

دیدگاه مسیحیان نیز در طول تاریخ به همین اندازه نسبت به یهودیان خصم‌مانه بوده است: فقط گناه کشتن و به صلیب کشیدن عیسی (ع) توسط یهودیان، برای نفرت مسیحیان کفایت می‌کند. سراسر قرون وسطاً پر است از درگیری‌های مسیحیان اکثریت و یهودیان اقلیت. پس از غلبه‌ی مسیحیان بر اندلس اسلامی، قرطبه و سایر شهرهای اسپانیا، یهودیان نیز همانند مسلمانان مورد خشم پادشاه وقت اسپانیا، فرديناند، قرار گرفتند و به صورت دسته جمعی کشته و یا خراج شدند. نفرت از یهودیان در اروپای مسیحی نیز ادامه پیدا کرد و همواره مسیحیان و اروپاییان با نگاه سوء‌ظن و تردید به یهودیان نگریسته‌اند.

بنابراین، بر اساس مطالب پیش‌گفته، ریشه‌ای تعارض و منازعه‌ی تاریخی میان مریدان این دو دین آشکار است. با این تصویر، ۱۲ ساعت پایانی زندگی عیسی (ع) که در فیلم مل گیسوون به تصویر کشیده شده، بار دیگر باعث شده است نگاه‌ها مجددأ به نقش یهودیان در شکنجه و آزار عیسی و مصلوب کردن او معطوف گردد.

زمینه‌های اجتماعی، سیاسی مصائب مسیح: از بنیادگرانی مسیحی تا وطن‌پرستان بنیادگرانی مسیحی یکی از جنبه‌های پایدار تاریخ آمریکا است؛ جامعه‌ای که بی‌هیچ آرام و قراری طلیعه دار تغییر اجتماعی و تحرك فردی بوده است، هرازگاهی نسبت به فواید «دنیوی شدن» و «امدرنیته» شک می‌کند و آرزومند آسایش و امنیت ارزش و گسترش نهادهای سنتی می‌شود. آمریکا یکی از مذهبی ترین کشورهای جهان است؛ این سخن، سخنی گزاف نیست. برای مثال، طبق یکی از نظرسنجی‌های مؤسسه‌ی گالوب بر روی جمعیتی نمونه در سطح آمریکا در ۱۹۷۹، یک سوم بزرگ‌سالان گفته‌اند

نهضت محیط زیست موسوم به «بهره‌برداری معقول»،^{۲۵} اتحادیه‌ی ملی مالیات دهنگان و مدافعان دادگاه‌های «حقوق عرفی»، «اتلاف مسیح» و «حق حیات» نیز از آن جمله‌اند. می‌توان گفت در آمریکا، «میهن پرستان»^{۲۶} میلیون نفر طوفدار دارند؛ هرچند ویژگی این نهضت، که مرزهای مبهم و عضویت غیرسازمان یافته دارد، هرگونه برآورده آماری دقیق را غیرممکن می‌سازد.^{۲۷}

آن‌چه این گروه‌های پراکنده را در دهه‌ی ۱۹۹۰ متحده ساخت و جاذبه‌ی آن‌ها را افزایش داد، دشمن مشترک آن‌ها، دولت فدرال ایالات متحده به منزله‌ی نماینده‌ی «نظم نوین جهانی»، بود؛ نظمی که در برابر آزادی انتخاب شهروندان آمریکایی علم شده است. از نظر آن‌ها، در مرکز این نظام نوین، سازمان تجارت جهانی و کمیسیون سه‌جانبه، صندوق بین‌المللی پول و بالاتر از همه سازمان ملل قرار دارند، و «نیروهای حافظ صلح» سازمان ملل ارتشی بین‌المللی و مزدور است که حق حاکمیت مردم را در اکناف جهان پایمال می‌کند. آن‌ها انجیل و قانون اساسی اویله‌ی آمریکا را، البته با حذف اصلاحات انحرافی بعدی آن، علم کرده‌اند و حق حاکمیت شهروندان را در حکومت‌های محلی مورد تأکید قرار می‌دهند. این گروه‌ها با تکیه بر نقش رسانه‌هادر جهانی شدن و تشکیل دهکده‌ی جهانی اطلاعات، صاحبان

فقیرتر، صاحب نفوذ بیشتر بر زنان خانه‌دار، ساکن مناطق جنوبی، و متدين تراز دیگران‌اند. منابع دیگر نشان می‌دهند که گسترش اخیر بنیادگرایی مسیحی در مناطق حومه‌نشین جنوب غربی، و جنوب جدید کالیفرنیا و کالیفرنیای جنوبی، بین اشاره تحتانی طبقه‌ی متوسط و کارکنان خدماتی که به تازگی به حومه‌های جدید مناطق شهری در حال رشد مهاجرت کرده‌اند، بیشتر رواج دارد. و بلکاکس می‌نویسد: «داده‌های نشان می‌دهد که بهترین شاخصه‌های تعیین‌کننده‌ی حمایت از بنیادگرایی مسیحی عبارت است از هویت‌ها، آموزه‌ها، رفتارها و پیوندهای دینی و عقاید سیاسی.» این پدیده به صورت فرایندی سیاسی در دفاع از ارزش‌های اخلاقی مسیحی عمل می‌کند. هدف بنیادگرایی مسیحی بر ساختن هویت شخصی و اجتماعی بر اساس تصوراتی از گذشته و فرآیند آن‌ها به یک آینده‌ی آرمانی است تا بدین سان بر روزگار تحمل ناپذیر حاضر غلبه کند. گروه‌های میهن پرست و گروه‌های شبه نظامی یا میلیشیا از اطرافی ترین گروه‌های وطن پرست‌اند. شبه نظامی‌ها سازمان‌های افراطی محافظه‌کاری مانند جامعه‌ی جان برج و کلیه‌ی گروه‌های سنتی طوفدار برتری و اولویت سفیدان و دسته‌های ضدیهودیان را در بر می‌گیرند. دسته‌های ضد دولت فدرال مانند نهضت‌های حقوق ایالتی، ائتلاف

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پortal جامع علوم انسانی

فیلم هزینه کرده است. وی علاوه بر کارگردانی، در نگارش فیلم نامه‌ی آن به همراه بن فیتز جرالد دخالت داشته است. گیسون در پاسخ به تمامی متقدان خود، با قبول خشونت موجود در فیلم اتهامات مربوط به نشانه‌های ضدیهودی فیلم را رد کرده و عقیده دارد این فیلم بزرگواری و ایثار مسیح تصویر کرده است.^{۲۸}

او می‌گوید کاملًا به متن انجیل وفادار است.^{۲۹} در انجیل یوحنای آمده است که «پس یهودا لشکریان و خادمان از نزد روسای کهنه و فرسیان برداشته با چراغ‌ها و مشعل‌ها و اسلحه به آن جا آمدند. آن گاه عیسی با این که آگاه بود از آن چه می‌بایست براو آید بیرون آمده، به ایشان گفت: که را می‌طلیبد؟ به او جواب دادند: عیسی ناصری. عیسی بدیشان گفت: من هستم. آن گاه سربازان، سرتیبان و خادمان یهود، عیسی را گرفته اورا بستند. اول اورانزد حتاً، پدر زن قیافا که در همان سال که رئیس کهنه بود آوردند. پس رئیس کهنه از عیسی درباره‌ی او و شاگردانش پرسید، عیسی به او جواب داد که من آشکارا سخن گفتم، من هر وقت در کنیسه جامی که همه‌ی یهودیان پیوسته جمع بودند، تعلیم می‌دادم؛ چرا از من سوال می‌کنی؟ چون این را بگفت: یکی از خادمان که آن جا ایستاده بود پیانچه بر عیسی زده، گفت آیا به رئیس کهنه چنین جواب می‌دهی؟ عیسی بدو جواب داد اگر بد گفتم به بدی شهادت ده و اگر خوب برای چه مردمی زنی؟ پس حنا اورا بسته نزد پیلاطوس به دیوان خانه فرستاد. پیلاطوس به ایشان گفت: موافق شریعت خود براو حکم کنید. یهودیان بدروی گفتند: بر ما جایز نیست که کسی را بکشیم. پس پیلاطوس عیسی را طلب و گفت: تو پادشاه یهود هستی؟ عیسی گفت: آیا تو آن را از خود می‌گویی یا دیگران درباره‌ی من به تو گفته‌اند؟ پیلاطوس جواب داد آیا مگر من یهودی هستم؟ امت تو و روسای کهنه تو را به من تسلیم کرده‌اند. چه کرده‌ای؟

عیسی جواب داد: از این جهت من متولد شده‌ام تا به راستی شهادت دهم و هر که از راستی است سخن من را می‌شنود. پیلاطوس نزد یهودیان آمد؛ به ایشان گفت در این شخص هیچ عیی نیافتم. قانون شما این است که در عین فصح به جهت شما یک نفر را آزاد کنم؛ پس آیا می‌خواهد عیسی را آزاد کنم؟ همه فریاد برآوردن: او را «نی»، بلکه «برابا» را آزاد کن و «برابا» دزد بود. پیلاطوس عیسی را تازیانه

آن را اهداف ردیف اوک می‌شناستند؛ صاحبان این رسانه‌ها کسی نیستند جز یهودیان! اشبی نظامی‌های بانگاهی نفرت انگیز به تمامی پدیده‌های جهانی می‌نگرند و «جهانی شدن» را متزلزل کننده‌ی بینان‌های خانواده و مسائل مذهبی می‌دانند. میهن پرستان و بنیادگرایان مسیحی متخصصانه بر ارزش‌های مسیحی تأکید می‌ورزند؛ آن‌ها معتقدند ارزش‌ها و مناسک مسیحی باید بر نهادهای جامعه تعمیل شود. میهن پرستان اصولاً با اقلیت‌ها مخالف‌اند و در صدر اقلیت‌ها یهودیان قرار دارند که از ابتدا بارسون در ساختار فرهنگی و رسانه‌های جمعی قدرت، اطلاعات را در اختیار کامل خود گرفته‌اند. ویلیام پیرس، نویسنده‌ی دهان میهن پرستان و صاحب چند سایت اینترنتی ضداقلیت‌ها، ضدیهودی و ضداسرائیلی، در مقاله‌ای، حضور یهودیان را در رسانه‌های ایالت متحده پر خطر می‌داند. او به عنوان مثال به شرکت دیزنی اشاره دارد و نقش پرنگ یهودیان را در آن، نابود‌کننده‌ی ارزش‌های اخلاقی و مذهبی و اصول خانواده‌ی سفیدیستان مسیحی می‌داند.^{۳۰}

به اعتقاد آن‌ها، حضور یهودیان در رسانه‌ها موجب شده آنان بتوانند به اغفال رهبران و توده‌ها پردازند؛ یهودیان بالایی‌های سیاسی خود در احزاب، کنگره و کاخ سفید رهبران آمریکا را می‌خرند و با ساختن برنامه‌های فاسد اخلاقی، بینان‌های خانواده و ارزش‌های مسیحی را برای هر چه قدر تمدنتر ساختن نفوذ خود از میان می‌برند.

مصاب مسیح: روایتی دوباره از ایثار مسیح یا یهودستیزی مل گیسون پس از مهاجرت به استرالیا و بازگشت مجلد به آمریکا در ۱۹۷۷ وارد عرصه‌ی سینما شد. در کار سینمایی، پس از یک دوره رکود بعد از بازی در فیلم‌های جاده‌ای فوق مدرن و کلاسیک، به ایمان کاتولیک خود بازگشته روحی داشت، در فیلم‌های معروفی چون مردی بددون صدورت (۱۹۹۳)، شجاع دل (۱۹۹۵)، فلافل (۱۹۹۹) و وطن پرست (۲۰۰۰) بازی کرد. سومین فیلمی که خودش کارگردانی کرد مصاب مسیح است. که باعث شده بارها به «یهودستیزی» متهم شود. او متعلق به یک فرقه‌ی باستانی کاتولیک است و خود (به همراه بروس دیوی) واستفان مک اویتی) از تهمه کنندگان فیلم اپیت و ۲۵ تا ۳۰ میلیون دلار برای ساختن و تبلیقات (حدود ۱۴ میلیون دلار برای ساخت) این

زدو لشکریان تاجی از خار بر سر او گذاردند و جامه‌ی ارغوانی بدلو پوشاندند. باز پیلاطوس بیرون آمده، به ایشان گفت: اینک اورانزد شما آوردم تا بدانید که در او هیچ عیبی نیافتم. چون رؤسای کهنه و خدام او را دیدند، فریاد کنان گفتند: صلیش کن، صلیش کن. ۳۰ «پیلاطوس خواست او را آزاد نماید لیکن یهودیان فریاد برآورده، می‌گفتند: اگر این شخص را رها کنی، دوست قیصر نیستی^{۳۱} پیلاطوس به ایشان گفت: آیا پادشاه شمارا صلیب کنم؟ رؤسای کهنه جواب دادند که غیر از قیصر پادشاهی نداریم. آن گاه او را به ایشان تسلیم کرد تا مصلوب شود. پس عیسی را گرفته، بردند و صلیب خود را برداشتند، بیرون رفت موضعی جمجمه نام^{۳۲}.

شبیه به همین تفصیل در انجلیل متی (باب ۲۶ و ۲۷) و انجلیل مرقسی (باب ۱۵ و ۱۴) و انجلیل لوقا (باب ۲۲ و ۲۳) نیز شرح داده شده است.

مسترهاکس، نویسنده‌ی آمریکایی، در این زمینه می‌گوید:

صلیب نمودن در نزد رومیان بدترین مرگ‌ها و قبیح‌ترین موت‌ها بود و آن را برای خیانت کاران می‌گذارند و مصلوب را ملعون می‌دانستند. بدان واسطه صلیب مسیح یهود را لغزش و رومیان را جهالت بود.^{۳۳}

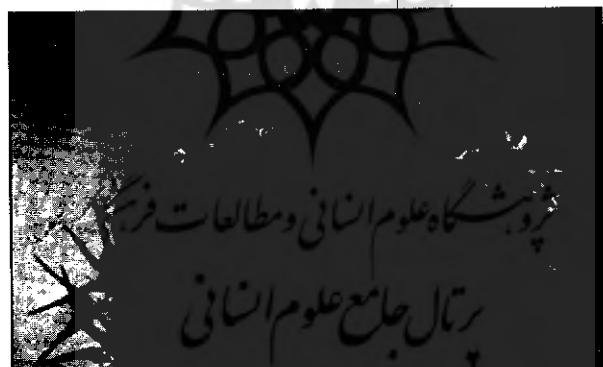
انجلیل درباره‌ی تسلیم کننده‌ی مسیح می‌گوید: «یهودای اسخربوتی برای حمل خزینه‌ی حواریون معین گردیده بود. این معنی سبب طمع وی گشته باعث آن شد که مولای خود را از برای سی پاره نفره که از رؤسای کهنه گرفته بود تسلیم کند. در این صورت فرمایش آن حضرت که وی را شیطان خطاب فرمود بر جای می‌باشد. یهودا چون دید که نتیجه‌ی کار بد شد، خواست آن مبلغ را پس دهد؛ چون ایشان قبول ننمودند فوراً در هیکل رفت که خود را خفه کند. طناب بریده شد وی به رو در افتاده، اصحابش فرو ریخت.^{۳۴}» رؤسای کهنه آن سی پاره نفره را در بیت‌المال

مقدس» نام گرفت، چرا که این کشیش کسی نبود جز هیوتون گیسون، پدر مل اپدر او گروهی را به نام «متخدان سنت کاتولیکی» گردآوری کرد که واقعیت قتل عام یهودیان در زمان جنگ جهانی دوم را مشکوک می‌دانستند. مل گیسون می‌گوید کسی به قتل عام و سوزاندن یهودیان شک ندارد ولی تعداد آن‌ها خیلی کم تر از ۶ میلیون نفر بوده است. ۳۸. البته مل ارادت زیادی به کلیسا و ایتیکان ندارد، اما بسیار محافظه کار و مذهبی است و با رها مخالفت خود را با سقط جنبه، طلاق و کنترل جمعیت اعلام داشته است. ۳۹.

در ۲۲ مارس ۲۰۰۳ شورای خاخام‌ها گرد هم آمدند تا درباره‌ی فیلم اظهار نظر کنند. در ژوئن ۲۰۰۳، فشار علیه ساخت مصائب مسیح شدید شد و فیلم «ضدیهودی» نام گرفت. پائولا فردیکسون در مقاله‌ی «مل دیوانه» در روز ۲۸ زوئیه‌ی ۲۰۰۳ در مجله‌ی جمهوری جدید، این فیلم را «تعصب آمیز» و «ضدیهود» خواند. ۴۰ نکته‌ی بسیار قابل توجه حضور بسیار پررنگ و معنادار یهودیان در هالیوود است. از ۹ استودیوی فعال در دهه‌ی ۱۹۳۰، ۶۰۰۰ استودیو در دهه‌ی ۱۹۳۰، ۱۹۴۰ مالکیت مستقیم یهودیان بوده و هنوز هم هست. جمعیت یهودیان ایالات متحده ۲/۵٪ از کل جمعیت این کشور است اما هم اکنون بخش اعظم تهیه کنندگان سینما و تلویزیون در آمریکا یهودی اند و هر ۵ شرکت قدرتمند برنامه‌های تاریخی در آمریکا توسط یهودیان اداره می‌شوند. برای مثال، جرالد لوین ریس شرکت تایم وارنر است و مایکل آیزنر دیزنی را هدایت می‌کند؛ مل کارمازین و سامنر رداستون شرکت وایکام. سی‌بی‌اس را اداره می‌کنند و ریاست شرکت یونیورسال

بنده‌اختند چون که بهای خون بود، بلکه مزرعه‌ی کوزه‌گری را از برای مدافن غرباً خریدند. ۴۱ ساخت این فیلم نشان می‌دهد. اومی کوشد به اصل و فرع داستان وفادار بماند. اشارات داستانی به عین نقل قول‌ها در انجلیل، باعث استقبال افکار عمومی از این فیلم شده است. او حتی برای افزودن بر بعد واقع گرایانه‌ی فیلم، به جای انگلیسی از زبان‌های رایج در آن دوره، عبری باستان برای عیسی (ع) و یهودیان و لاتین برای رومیان استفاده کرده است. این واقع گرایی به گونه‌ای است که یکی از منتقدان عنوان مقاله‌ی خود را درباره‌ی اثر گیسون این عبارت قرار داده است: «آن گونه است که بود». ۴۲ این فیلم به صورت خصوصی برای پاپ به نمایش در آمد، اما مسؤولان و ایتیکان به خاطر مسائل و مجادلاتی که این فیلم در برداشته از تایید رسمی آن خودداری کرده‌اند. ۴۳ اما کاردینال‌های و ایتیکان آن را به عنوان پیروزی هنر ستوده‌اند. ۴۴ همچنین جیم کاویزیل، بازیگر نقش اول این فیلم یعنی عیسای ناصri (ع)، همراه با همسرش پاپ نیز ملاقاتی داشت و مورد تقدیر پاپ ژان پل دوم نیز قرار گرفت.

این فیلم مخالفت‌هایی را در پی داشته است. در روز ۱۰ مارس ۲۰۰۳ پس از افشا شدن خبر ساخته شدن فیلم مل گیسون، خاخام‌های آمریکایی از او خواستند در فیلم خود تجدیدنظر کنند. داستان فیلم هنگامی لورفت که نویسنده‌ی مجله‌ی نیویورک تایمز، کریستوفر نوکشون کشف کرد که گیسون ۶۴۸۰۰ متر زمین نزدیکی مالیو خریداری کرده تا بتواند در آن کلیسا و بسازد تایک کشیش بتواند متن انجلیل را برای گروه او به زبان لاتین بخواند. این گروه «خانواده‌ی

PASSION

می گوید: «احساسات مذهبی و تعصب او مرا آزار می دهد». ۴۷ ملیسا ریچارد، روزنامه نگاری که با یکی از مهم ترین تهیه کنندگان فیلم مذهبی همکاری می کند، می گوید: «بازگشت به عقیده‌ی ضد "سامی" که در این فیلم تکرار شده چیزی جز تکرار مکرات نیست. مسائل که نه را نوکرده و تعادل اجتماعی را برهم می زند». ۴۸ رئیس یکی از استودیوهای فیلم سازی آمریکامی گوید: «من به گیسون دستمزد نخواهم داد و به او و به افرادی که به او کمک کرده‌اند کمک مالی نخواهم کرد و هر چه بتوانم برای "طرد" او انجام خواهم داد». ۴۹ جان شیر از دیگر بزرگان هالیوود می گوید: «گیسون پوشش را فدای زیانش کرد و خودش را هم ضایع کرد». ۵۰ گیسون هم در پاسخ، متقدان فیلم‌ش را «فرب خوردگان شیطان» و «نیروهای شیطان» معرفی می کند. ۵۱

برخی متقدان سینما معتقدند تبلیغات منفی علیه این فیلم یکی از دلایل اصلی فروش بالای آن در سینمای آمریکا بوده است. براساس تحقیقات مؤسسه اکسپریتر ریلیشنز، بیشتر تماشاگران این فیلم را ضدیهودی نمی دانند و اعتقاد دارند در این فیلم حقایق بیان شده است. ۵۲ به نظر می رسد نمی توان از روی سکانس‌های فیلم به نتیجه‌ی واحدی درباره‌ی عنوان آن رسید. اما به هر حال در فیلم سکانس‌های وجود دارد که ظن ضدیهودی‌بودن این فیلم و همچنین شدت انتقادهای جدی را به یهودیان افزایش می دهد. برای مثال، مسیح در صحنه‌ای به حاکم رومی می گوید: «گناهکاران آناند که مرا پیش تو آورده‌اند!» همچنین گیسون در صحنه‌ای شیطان رانمایش می دهد که در میان روحانیون یهودی راه می رود. در انتهای فیلم نیز، پس از مصلوب شدن عیسی (ع)، گیسون نشاند می دهد که قطه‌ی اشکنی از آسمان بر زمین می افتد و زلزله‌ای ایجاد می شود و معبد یهود را تابود می کند. خود گیسون در مصاحبه‌ای با سی ان ان می گوید بارها به خاطر مضافین فیلمش از سوی یهودیان تهدید شده است و یهودیان خواستار حذف سیاری از سکانس‌های و گفت و گوهای فیلم شده‌اند. او در پاسخ به این افراد می گوید: «این جاروسیه‌ی کمونیست نیست. آیا کسی حقوق مرا به عنوان یک آمریکایی، هنرمند یا انسان به رسمیت نمی شناسد؟» ۵۳

بر عهده‌ی ادگار برونقمن است، که همگی یهودی‌اند. ۴۱ شرکت فیلم فاکس قرن ۲۰ نیز تحت ریاست پیتر چرین یهودی است. بنیانگذاران شرکت دریم و رکز اسکاچی، استیون اسپلیرگ، دیوید گفن و جفری کانزبرگ یهودی‌اند که به تولید فیلم، کارتون، موسیقی و بازی کامپیوترا مشغول است. ۴۲

این استیلای یهودی از همان آغاز شروع شد و کارفرمایان اقتصادی یهودی مهاجر مانند سام گلدمن، جک و هری وارنر و لوئیس ب. مایر، هالیوود را ایجاد کردند. همچنین یهودیان مه شبکه‌ی اصلی تلویزیونی ایالات متحده را نیز ایجاد کردند: شبکه سی بی اس به وسیله‌ی ویلیام پیلی، ان بی اس به وسیله‌ی دیوید سارنوف، ای بی سی به وسیله‌ی لئونارد گلدسن.

اثر کلاسیکی که به استقرار یهودیان در هالیوود می پردازد کتاب معروف نیل گیلر، اپرا اتوری خودشان است. ۴۳ سیما چایکوبوویکی، تهیه کننده و کارگردان سینما، فیلمی با نام چگونه یهودیان هالیوود را ایجاد کردند، بر پایه‌ی کتاب او ساخته است. او می گوید: «ما به یهودیان عرض نمی کنیم؛ فقط می گوییم که آنان بودند که هالیوود را تأسیس کردند. من فکر می کنم مردم نمی خواهند در این باره سخنی بگویند، چرا که نگرانند که بهانه‌ای به دست افرادی ندهند که از یهودیان تنفر دارند». ۴۴ مجبور شد برای ساخت فیلم به کانادا و خارج از هالیوود برود. ۴۵.۵

با این توصیف، مصائب مسیح نقض ده فرمان هالیوود شناخته می شود چون طی این سال‌ها به خاطر علایق رؤسای بزرگ و تهیه کنندگان یهودی سینما اکثر آن پرداختن به مسائل یهودیان خودداری شد و بسیاری از آثار بنا به خواست و منافع ایشان تولید شده است. در فیلم‌ورک تایمز در فوریه‌ی ۲۰۰۴ آمده است: «مل گیسون فیلمی جدید به نام مصائب مسیح ساخته است. این فیلم خشم بزرگان یهود را برانگیخته تا جایی که شاید به اعتبار هنری و زندگی او لطفه وارد شود!» ۴۶

به این ترتیب، جنگی شدید میان گیسون و حامیانش در برابر هالیوود و قواعد بسته و ملاحظات سیاسی اش در گرفت. جفری کانزبرگ و دیوید گفن با عصبانیت از آن فیلم سخن می گویند و آن را محکوم می کنند. مارک مدوی

۵ مصائب مسیح: فیلمی نمادگرای

عده‌ای انتقاد می‌کنند که تصویر عیسی آن چنان که باید و شاید پرداخته نشده است. اما از طرفی، سادگی شخصیت پردازی و روانی آن باعث می‌شود مخاطب آمریکایی به طور کلی سیمای خود را در آینه‌ی مسیح بینند: مسیح در این تفسیر، نمادی است از انسان رنج کشیده‌ی معاصر که خسته از مدرنیته و ظواهر آن، قصد بازگشت به ملکوت خداوند را دارد. مثلث شخصیت‌های آن، یعنی عیسی، یهودیان و رومیان در نگاه آمریکایی‌ها به گونه‌ای معادل سازی می‌شوند که شرایط خوبی را در آن به تصویر بکشند. انسان تنها و در جست وجوی ملکوت خداوند (نمادی از نوعی بازگشت به مذهب) می‌کوشد که نوعی نظم آرامانی بر پایه‌ی ایمان به خدا و عشق به خانواده و دوستان بناند.

یهودیان در این داستان شخصیت‌های اصلی و درواقع قاتلان اصلی عیسی هستند. هیاهوی آنان و جوسازی‌ها و جنگ روانی آن‌ها برای «ساختن واقعیت» آن‌طور که می‌خواهند، بی‌شباهت به نقش رسانه‌های امروز در ایالات متحده نیست.

اما فرماندار رومی فردی قدرت طلب و عمل‌گرا است و جز به نظم و حکومت خود نمی‌اندیشد. سربازان و مأموران او موجودات خشن و ابله‌اند که اصولاً چیزی جز رنگ سرخ خون نمی‌بینند. و همسر فرماندار رومی که در دل به عیسی ایمان دارد و بارنج هایش همدردی می‌کند، در عمل کاری از پیش نمی‌برد. شاید بسیاری از بینندگان آمریکایی همین را در ساختار سیاسی ایالات متحده بینند؛ حکومتی که فقط به بقای خود می‌اندیشد؛ سربازان قسی القلبی که در عراق و افغانستان و ویتنام جز سرخی خون چیزی ندیدند و تنها لایه‌ای از وجود آن بیدار و ضمیر آگاه اخلاقی آنان هم با جنجال‌های رسانه‌ها و سمت دهی افکار عمومی خاموش می‌شود.

«مصائب مسیح» (« المصائب انسان امروز ») است؛ انسانی که در دست سرمایه داری جهانی اسیر شده است و مبارزه‌ی او نیز با این ساختار به خونین ترین و خشن‌ترین وجه سرکوب می‌شود. صهیونیسم ستون فقرات سرمایه داری جهانی است و یهودیان مستقر در مهم‌ترین رسانه‌ها و سازمان‌دهندگان افکار عمومی درواقع برگردان غول ابله آمریکا سوارند. مسیح، انسان امروز است که در

به نظر می‌رسد فیلم « المصائب مسیح علاوه بر دارابودن بعد تاریخی و مذهبی، نگاهی به جامعه‌ی مدرن و معاصر امروز نیز دارد. شبکه‌ی جهانی سوسیالیست در گزارشی آورده است: «فیلم « المصائب مسیح » به کارگردانی مل گیبسون و نویسنده‌ی گیبسون و بندهیک فیتزجرالد، اگرچه یک فیلم مشتمل‌کننده است، اما یک فیلم کم اهمیت محسوب نمی‌شود... این فیلم به طرز فکر و رفتار آمریکایی‌های معاصر توجه دارد. فیلم گیبسون نه یک اثر مذهبی جدی و نه یک اثر هنری است بلکه یک شرح حال است.»^{۵۴} این شبکه در ادامه‌ی گزارش خود می‌افزاید: « مسیحیان بنیادگرا از مخاطبان اصلی این فیلم بوده‌اند.»^{۵۵} به نظر می‌رسد نظر شبکه‌ی جهانی سوسیالیست تا حد بسیار زیادی صحیح است. « المصائب مسیح علاوه بر این که روایت کننده‌ی داستان قتل و یا به صلیب کشیده شدن عیسی (ع) است، به صورتی نمادگرایانه‌ای نیز به بررسی شرایط امروز جهان می‌پردازد و همین مستله بر میزان توجه به این فیلم افزوده است. شاید بهتر باشد با نگاهی نشانه‌شناشانه به سراغ این فیلم رفت؛ نشانه‌هایی که بنیادگرایان مسیحی و میهن پرستان آمریکایی را به دیدن فیلم جدیدی از سازنده‌ی میهن پرست کشانده است.

در این فیلم برخلاف ساختار کلی فیلم نامه نویسان هالیوودی که هماره در آن دو جریان، یکی قهرمان و دیگری ضدقهرمان وجود دارد، با مثلث فاجعه رویه رویم. این مثلث از مسیح (ع) رومیان و احبار یهود تشکیل شده است و داستانی تراژیک را پیش می‌برد.

شاید یکی از دلایل اصلی موقفیت « المصائب مسیح » در ایالات متحده برانگیختن حس هم ذات‌پنداری بینندگان باشد. فیلم « المصائب مسیح » به شدت واقع گراست و تلاش نمی‌کند که چهره‌ای اساطیری و غیرقابل دسترسی از مسیح تصویر کند. حتی برای نزدیکی شخصیت مسیح به بیننده، وارد جزئیات خاصی از زندگی او می‌شود؛ مانند صحته‌ای که او با مرین مجذلیه (مادر رضاعی خود) شوختی می‌کند و به او آب می‌پاشد. این امر از جهتی باعث « نوعی تقدس زدایی » در فیلم شده است. این فیلم همچنین با آهنگ‌های بسیار حماسی یا موسیقی‌های کلیسا‌ای احساسات بیننده را تهییج نمی‌کند.

۲۵. wise use .۱۱۵۱۱۷ .۲۶. همان، صص ۱۱۵۱۱۷
- Sept. ۲۷. William, Pierce, "Disney and Jews: Eisner and His ۱۹۹۹). Vol. ۱, No. ۹. Kind Must Stop Harming our Children", Free Speech, ۲۸. www.bbcpersian.com .۲۵ فوریه‌ی ۲۰۰۴ .۲۹. همان جا.
- .۳۰. انجیل بوحنا، باب ۱۹، آیه ۱ تا ۷ .۳۱. انجیل بوحنا، باب ۱۹، آیه ۱۲ .۳۲. انجیل بوحنا، باب ۱۹، آیه ۱۵ .۳۳. قاموس مقدس، ص ۵۵۷ .۳۴. کتاب اعمال رسولان، باب اول، آیه‌ی ۱۸ .۳۵. انجیل بوحنا، باب ۲۷ از آیه‌ی ۴ تا ۸ و قاموس کتاب مقدس، ص ۹۷۸ .۳۶. www.baztab.org .۲۷ اسفند ۱۳۸۲ .۳۷. روزنامه‌ی شرق، ۲۴ اسفند ۱۳۸۲
- .۳۸. www.bbcpersian.com .۲۵ فوریه‌ی ۲۰۰۴ .۳۹. همان جا .۴۰. روزنامه‌ی شرق، ۲۴ اسفند ۱۳۸۲
41. www.stormfront.com: "Who Rules America?", Research Staff of *National Vanguard Magazine*. .۴۱. همان جا .۴۲
43. Neal Gabler, *An Empire of Their Own: How the Jews Invented Hollywood* (New York: Crown Publishers, 1988).
44. John McKay, HollyWood Refugee Founders Canadian Press, 5 March, 1998. .۴۳. همان جا .۴۴
- .۴۵. همان جا .۴۶. وزشت و زیبا، مشهری، ۱۵ بهمن ۱۳۸۲، ص ۱۲ .۴۷. همان جا .۴۸. همان جا .۴۹. همان جا .۵۰. همان جا .۵۱. www.bbcpersian.com .۱ آوریل ۲۰۰۴ .۵۲. همان جم، ۲۹ فروردین ۱۳۸۳
53. www.nationalvanguard.com, 25.01.2004. .۵۳. روزنامه‌ی شرق، ۲۴ اسفند ۱۳۸۲، ص ۱۶: «خداآنده‌ی سارا بخشاید» .۵۴. همان جا .۵۵. همان جا

چنگال صهیونیسم گرفتار است. کنسول رومی درواقع نمادی از حکومت‌های غربی مانند آمریکا و برای خود آمریکایی‌ها، نماد دولت مرکزی است که رودرروی شهر وندان خود قرار گرفته است. مصائب مسیح بیش از آن که مربوط به تاریخ باشد و یا رسالتی مذهبی بر عهده داشته باشد، روایت‌کننده‌ی جایگاه انسان معاصر است.

یادداشت‌ها

۱. به نقل از روزنامه‌ی همیستگی، ۱۵ فروردین ۱۳۸۳
۲. رک: www.baztab.org به نقل از نیویورک تایمز در تاریخ فروردین ۱۳۸۳
۳. همشهری، ۲۰ فروردین.
۴. قرآن کریم، سوره‌ی نسا، آیه ۱۵۷
۵. عهد عتیق، «سفر پیلاش».
۶. عهد عتیق، «سفر خروج».
۷. سید جواد علم‌الهی، شناخت صهیونیزم بین الملل (قم: دفتر نشر اسلامی ۱۳۶۱)، صص ۹۴-۹۵
۸. انجیل متی، باب ۱، آیه‌ی ۱۱
۹. علی اکبر دهخدا، لغت‌نامه، ج ۱۲ (تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۲)، ص ۲۱۸۴۶۷ و ج ۱۰، ص ۱۴۵۳۰
۱۰. انجیل نوقا، باب ۲، آیه‌ی ۲۹
۱۱. انجیل متی، باب ۲۳، از آیه‌ی ۱ تا ۲۲
۱۲. همان، باب ۲۲ آیه‌ی ۳۷
۱۳. همان، باب ۵، آیه ۴۳
۱۴. انجیل متی، باب ۵، آیه‌ی ۴۱-۳۸
۱۵. همان، باب ۶، و باب ۷ از آیه ۱ تا ۱۳
۱۶. برای کسب اطلاعات بیشتر، رک: ویل دورانت، تاریخ تمدن جهان، ج ۳ (قیصر و مسیح)، (تهران: انتشارات آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۹)
۱۷. ظفر اسلام خان، نقد و نگرش بر تلمود، ترجمه‌ی محمد رضا رحمتی (قم: مرکز مطالقت و تحقیقات اسلامی، ۱۳۶۹)، ص ۶۴
۱۸. مانولی کاستلر، عصر اطلاعات، ج ۲، قدرت فرهنگ، ترجمه‌ی حسین چاوشیان (تهران: طرح نو، ۱۳۸۰)، ص ۳۹
۱۹. orthodox
۲۰. pentecostal، از فرقه‌های بنیادگرای پرووتستان که بر الهام گیری مستقیم از روح القدس تأکید می‌ورزند.
۲۱. pre-millennial، معتقدان به بازگشت مجدد حضرت مسیح(ع) پیش از فرار سیدن هزاره.
۲۲. post-millennial، معتقدان به بازگشت حضرت مسیح(ع) پس از فرار سیدن هزاره.
۲۳. plottists، معتقدان به احیای آرمانی خلوص صوفیانه در کلیسا لورزی.
۲۴. activists، معتقدان به عمل فعال مسیحیان در صحنه‌های اجتماعی و سیاسی.